

Външен доклад за събиране и оценка на данни, от значение за не-хранителна кумулативна експозиция от пестициди и предложение за концептуални подходи при оценката ѝ

External Scientific Report: Collection and assessment of data relevant for non-dietary cumulative exposure to pesticides and proposal for conceptual approaches for non-dietary cumulative exposure assessment

Question number: EFSA-Q-2010-00864¹

Резюме

Член 4 от Регламент №1107/2009 (ЕС) на Европейския съюз и на Съвета от 21 октомври 2009 година, относно пускането на пазара на продукти за растителна защита и за отмяна на Директиви 79/117/ЕИО и 91/414/ЕИО на Съвета, описва критериите за одобряване на активните вещества. Едно активно вещество може да се одобри, ако се очаква, че прилагането на съдържащият го продукт, в рамките на добрите растителнозащитни практики, не се очаква да има непосредствено или забавено вредно въздействие върху човешкото здраве. Кумулативният и синергичен ефект между активните вещества се оценява, тогава когато са на лице методи за оценката им, приети от Европейският орган по безопасност на храните (ЕФСА).

Към настоящият момент, липсва унифициран международен модел или подход, за категорична оценка на кумулативния ефект върху човека при не-хранителна експозиция. Нужно е да се изготви план за създаването на такъв модел за четири групи от населението – оператори прилагачи пестициди; работници в третиранни площи, преминаващи и жители на околността. В този доклад се засягат операторите и работниците, като подложени на най-висока експозиция.

Целта на проекта е да разработи стратегия за събиране на данни и иницирането на събиране на данни (с проучвателна цел).

В проекта има шест основни момента.

1. Въз основа на наличните данни, да се подберат обектите които да изпращат данни (стопанства, предприятия и др.) и средствата за контакт. Данните се отнасят до това, колко често операторите и работниците се подлагат на експозиция от едновременно прилагане на активни вещества с общ механизъм на действие.
2. Литературен преглед на съществуващите данни. Не са намерени подходящи, достатъчно подробни данни (на индивидуално ниво), за да се определи честотата на специфичните употреби и потенциала за експозиция от специфични за ЕС продукти за растителна защита.
3. С проучвателна цел са събрани данни от шест европейски държави.
  - a. Обединеното Кралство – полски култури, плодове с мека консистенция.
  - b. Белгия – оранжерийни украсни култури и зеленчуци.
  - c. Испания – оранжерийни плододаващи зеленчуци.

¹ Материалът е достъпен на следният линк: <http://www.efsa.europa.eu/en/supporting/pub/346e.htm>

- d. Гърция – полски култури и оранжерийни плододаващи зеленчуци.
- e. Италия – лозови масиви (за винопроизводство).
- 4. Събраните данни са въведени в специално разработена база данни, която да позволи работа с данните и експорт на данни в XML формат.
- 5. Направена е оценка на събраните данни, за да се определи значението на факторите, определящи краткосрочната и дългосрочна експозиция на операторите и работещите в третираните площи.
- 6. Посочени са ключовите източници за несигурност.

В заключение, по изпълнението на проекта са обработени подробни данни за дейностите на: 428 фермери; 581 оператора; 749 оператора, които прилагат пестициди чрез пръскане и 481 работника в третиранни площи.

Може да се определи острата (дневна) и дълготрайна (седмична, месечна и годишна) експозиция, на база събраната информация в този пилотен проект и сценариите разработени въз основа на тези данни. Средните годишни експозиции, могат да бъдат използвани за да се разработи оценка на риска от кумулативна експозиция през целия живот.

ИЗГОТВИЛ: МИЛИЦА СТЕФЧЕВА
СТАРШИ ЕКСПЕРТ, ДИРЕКЦИЯ “ОЦЕНКА НА РИСКА“